

**ARCHIWUM
OŚRODKA KARTA
02-536 Warszawa
ul. Narbutta 29**

Wstęp do inwentarza

**zespołu/ zbioru: KOLEKCJA OSOBISTA WITOLDA
LIS-OLSZEWSKIEGO**

**1893, 1898, 1901-1907; 1912-1913; 1916; 1921; 1923-1925; 1927-1930;
1932-1934; 1936-1940; 1942-1944**

**Nr zespołu:
AW III/666**

I. Charakterystyka twórcy spuścizny:

Witold Lis-Olszewski (1905–1986) wybitny polski adwokat. Studiował na Wydziale Prawa Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. Egzamin sędziowski zdał w 1931 r. Od 1932 r. pracował jako sędzia grodzki, w 1933 r. przeniósł się do Prokuratury przy Sądzie Okręgowym w Stryju, a w 1937 r. do Prokuratury w Radomiu, gdzie pracował jako podprokurator do momentu założenia kancelarii adwokackiej. Na listę adwokatów Izby Warszawskiej z siedzibą w Radomiu został wpisany we wrześniu 1942 r.

W okresie kampanii wrześniowej walczył w obronie Lwowa, w I Dywizjonie Artylerii Konnej. Podczas okupacji niemieckiej pełnił służbę wojskową w konspiracji, najpierw w Narodowej Organizacji Wojskowej, potem Armii Krajowej. Będąc przedstawicielem Delegatury Rządu RP na Kraj, był poszukiwany przez gestapo. Pod koniec lat czterdziestych został oskarżony o szpiegostwo gospodarcze i w roku 1950 został skazany (na rozprawie tajnej, bez udziału obrońcy) wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie na karę pięciu lat więzienia, przepadek mienia oraz pozbawienie praw publicznych na okres lat 5. W latach 60.–80. XX w. prowadził działalność polityczną, podejmując się obrony ludzi prześladowanych, szczególnie z powodu przekonań religijnych.

II. Dzieje kolekcji

Kolekcja Witolda Lis-Olszewskiego została utworzona w Archiwum Ośrodka KARTA z materiałów przekazanych przez Aleksandra Dubrowskiego w grudniu 2010 r. Przyjęte materiały nie posiadały środka ewidencyjnego. Po wstępnej inwentaryzacji okazało się, że kolekcja obejmuje 20 j.a., co stanowi 0,08 mb.

III. Charakterystyka archiwalna zespołu:

Tytuł: Kolekcja osobista Witolda Lis-Olszewskiego

Granice chronologiczne: 1893, 1898, 1901-1907; 1912-1913; 1916; 1921; 1923-1925; 1927-1930; 1932-1934; 1936-1940; 1942-1944

Granice terytorialne: zabór austriacki, II RP, Generalne Gubernatorstwo, Szwajcaria

Rozmiar; Po uporządkowaniu nie uległ zmianie i wynosi 20 j.a.; co stanowi 0,08 mb.

IV. Zawartość zespołu

Kolekcja Witolda Lis-Olszewskiego odzwierciedla podstawowe fakty o charakterze biograficznym i zawodowym.

I. Materiały biograficzne (sygn. 1-2)

W teczce o sygn. 1 (AW III/666.1) znajdują się dokumenty osobiste Witolda Lis-Olszewskiego, m.in. świadectwo chrztu, odpis z metryki ślubu, dowód osobisty, paszport, legitymacja członkowska Stowarzyszenia Urzędników Państwowych Rzeczypospolitej Polskiej.

W teczce o sygn. 2 (AW III/666.1) znajdują się dokumenty należące do Witolda Lis-Olszewskiego: książeczka legitymacyjna Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie z 1923 r. wraz z odpisem dyplomu z 1939 r.

II. Materiały działalności zawodowej Witolda Lis-Olszewskiego (sygn. 3)

W teczce o sygn. 3 (AW III/666.1) znajduje się dowód pracy wystawiony przez Sąd Okręgowy w Radomiu z 1942 r.

III. Korespondencja Witolda Lis-Olszewskiego (sygn. 4-5)

W teczce o sygn. 4 (AW III/666.5) znajduje się korespondencja Witolda Lis-Olszewskiego z żoną, Henryką Lis-Olszewską z d. Machnicką.

W teczce o sygn. 5 (AW III/666.1) znajduje się list teściowej do Witolda Lis-Olszewskiego w 1940 r.

IV. **Materiały rodzinne (sygn. 6-17)**

W teczce o sygn. 6 (AW III/666.4) znajdują się dokumenty osobiste Henryki Lis-Olszewskiej z d. Machnickiej, m.in. dowody osobiste, paszport.

W teczce o sygn. 7 (AW III/666.4) znajdują się dokumenty nauki szkolnej Henryki Lis-Olszewskiej z d. Machnickiej: legitymacja szkolna Szkół Handlowych, świadectwo dojrzałości z 1924 r., świadectwo przebiegu studiów na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie z 1928 r.

W teczce o sygn. 8 (AW III/666.4) znajduje się legitymacja pracownicza Spółdzielni Spożywców „Ogniwo” w Otwocku należąca do Henryki Lis-Olszewskiej z d. Machnickiej.

W teczce o sygn. 9 (AW III/666.6) znajdują się listy do Henryki Lis-Olszewskiej z d. Machnickiej od matki z 1943 r.

W teczce o sygn. 10 (AW III/666.7) znajdują się dokumenty osobiste Gustawa Chobota, m.in. metryka chrztu, dowód osobisty, książeczka udziałowa Powszechnej Spółdzielni Spożywczej Pracowników Naftowych.

W teczce o sygn. 11 (AW III/666.7) znajdują się dokumenty przebiegu nauki Gustawa Chobota, m.in. świadectwo Gimnazjum Miejskiego w Cieszynie, świadectwo Szkoły Rzemieślniczej w Bielsku, wykazy ocen z Politechniki Federalnej z Zurychu i dyplom jej ukończenia.

W teczce o sygn. 12 (AW III/666.7) znajdują się dokumenty działalności zawodowej Gustawa Chobota, m.in. świadectwo uzdolnienia do ruchu kopalń oleju skalnego z 1912 r.

W teczce o sygn. 13 (AW III/666.8) znajdują się dokumenty osobiste Heleny Chobot, żony Gustawa Chobota: paszport, dowód osobisty, kennkarta, karta ubezpieczeniowa rencisty wydana przez ZUS w Krakowie.

W teczce o sygn. 14 (AW III/666.9) znajduje się list Heleny Szyszkorz do Heleny Chobot, żony Gustawa Chobota z 1943 r.

W teczce o sygn. 15 (AW III/666.10) znajduje się poświadczenie o nie notowaniu w rejestrach karnych Marii Zofii Chobot (córci Gustawa i Heleny Chobotów), wydane przez Zarząd Miejski w Borysławiu z 1938 r.

W teczce o sygn. 16 (AW III/666.11) znajduje się pocztówka do Marii Zofii Chobot z 1943 r. (brak nadawcy).

W teczce o sygn. 17 (AW III/666.12) znajdują się: notatnik z adresami, listami zakupów z 1942 r. oraz kalendarz z zapiskami osobistymi z 1943 r.

V. Materiały osób obcych (sygn. 18-19)

W teczce o sygn. 18 (AW III/666.16) korespondencja osób obcych – pocztówki z 1929 i 1943 roku, oraz list z „Weeky Illustrated” z 1937 r.

W teczce o sygn. 19 (AW III/666.15) znajduje się broszura pt. *Przepisy o noszeniu strojów i odznaczeń w święta 3 maja i 11 listopada oraz podczas przyjęć i wystąpień oficjalnych* z 1937 r.

VI. Materiały ulotne (sygn. 20)

W teczce o sygn. 20 (AW III/666.3, AW III/666.13, AW III/666.14, AW III/666.17) znajdują się, m.in. zaproszenie na zabawę taneczną z 1933 r., formularz zgłoszeniowy na członka Klubu Literackiego „Odrodzenia”, papiery wartościowe – obligacje z 1935 i z 1938 r.

V. Metody porządkowania:

Akta kolekcji zostały uporządkowane w oparciu o wytyczne metodyczne stosowane w archiwach państwowych. Materiały aktowe wchodzące w skład kolekcji zostały podzielone na teczki rzeczowe. Całość otrzymała układ uwzględniający podział na serie odpowiadające zawartości merytorycznej teczek. Dla kolekcji opracowano inwentarz książkowy i opatrzone wstępem.

Bibliografia:

Biogram: Witold Lis-Olszewski, [w:] Toruński Słownik Biograficzny, t.1, Toruń 1998, s.189-190.

Witold Lis-Olszewski i początki Katedry Prawa Rzymskiego UMK w Toruniu, [w:] *Honeste vivere...* Księga pamiątkowa ku czci Profesora Władysława Bojarskiego, pod red. E. Gajdy i A. Sokali, Toruń 2001, s.225-233.

Adwokat Witold Lis-Olszewski [1905-1986] i jego kat, Bąkowski, Andrzej, *Palestra*, 2008, nr 3-4.

Schemat układu inwentarza

1. Materiały biograficzne– sygn. 1-2
2. Materiały działalności zawodowej Witolda Lis-Olszewskiego – sygn. 3
3. Korespondencja – sygn. 4-5
4. Materiały rodzinne – sygn. 6-17
5. Materiały osób obcych – sygn. 18-19
6. Materiały ulotne – sygn. 20

INWENTARZ

Sygn.	Tytuł	Daty	Rodzaj materiału	Sygnatury dawne
I.	Materiały			

	biograficzne			
1	Dokumenty osobiste Witolda Lis-Olszewskiego. Świadectwo chrztu, odpis z metryki ślubu, legitymacje, paszport, dowód osobisty	1906 1930 1933 1934 1936 1938 1942	druk mps luźne j. polski j. francuski j. łaciński	AW III/666.1
2	Dokumenty dotyczące przebiegu nauki Witolda Lis-Olszewskiego. Książeczka legitymacyjna, odpis z dyplomu	1923 1925 1939	druk luźne j. polski j. łaciński	AW III/666.1
	II. Materiały działalności zawodowej Witolda Lis-Olszewskiego			
3	Działalność zawodowa Witolda Lis-Olszewskiego. Dowód pracy	1942	druk luźne j. polski j. niemiecki	AW III/666.1
	III. Korespondencja			
4	Korespondencja Witolda Lis-Olszewskiego z żoną, Henryką	1927 1928	rkps luźne j. polski	
5	Korespondencja Witolda Lis-Olszewskiego z teściową	1940	rkps luźne j. polski	AW III/666.2
	IV. Materiały rodzinne			
6	Dokumenty osobiste Henryki Lis-Olszewskiej z d. Machnickiej. Dowody osobiste, paszport, przepustka,	1924 1930 1932 1936	Druk Luźne j. polski j. niemiecki	AW III/666.4

	zaświadczenie	1940 1944	j. francuski	
7	Dokumenty dotyczące przebiegu nauki Henryki Lis-Olszewskiej z d. Machnickiej. Legitymacja szkolna, świadectwo dojrzałości, świadectwo przebiegu studiów	1924 1928 1940	druk luźne j. polski	AW III/666.4
8	Działalność zawodowa Henryki Lis-Olszewskiej z d. Machnickiej. Legitymacja pracownicza	1943	druk luźne j. polski j. niemiecki	AW III/666.4
9	Korespondencja Henryki Lis-Olszewskiej z d. Machnickiej z matką	1943	rkps luźne j. polski	AW III/666.6
10	Dokumenty osobiste Gustawa Chobota. Metryka chrztu, dowód osobisty, książeczka udziałowa	1893 1930 1936	druk luźne j. polski j. niemiecki	AW III/666.7
11	Dokumenty dotyczące przebiegu nauki Gustawa Chobota. Świadectwa szkolne, wykazy ocen	1898 1901-1906	druk rkps luźne j. niemiecki	AW III/666.7
12	Działalność zawodowa Gustawa Chobota. Zaświadczenie z banku, świadectwo zdolności do pracy	1907 1912 1913	mps druk luźne j. polski	AW III/666.7
13	Dokumenty osobiste Heleny Chobot. Paszport, dowód osobisty, kennkarta, karta	1916 1921 1939	druk luźne j. polski	AW III/666.8

	ubezpieczeniowa	1943	k. niemiecki	
14	Korespondencja Heleny Chobot z Zofią Szyszkorz	1943	rkps luźne j. polski	AW III/666.9
15	Dokumenty Marii Zofii Chobot. Poświadczenie sądowe	1938	druk luźne j. polski	AW III/666.10
16	Korespondencja wpływająca do Marii Zofii Chobot	1943	druk rkps luźne j. polski	AW III/666.11
17	Notatniki Marii Zofii Chobot	1942 1943	druk rkps luźne j. polski	AW III/666.12
	V. Materiały osób obcych			
18	Korespondencja osób obcych. Pocztówki, list	1929 1937 1943	druk rkps luźne j. polski j. angielski	AW III/666.16
19	Broszura pt. <i>Przepisy o noszeniu strojów i odznaczeń w święta 3 maja i 11 listopada oraz podczas przyjęć i wystąpień oficjalnych</i>	1937	druk luźne j. polski	AW III/666.15
	VI. Materiały ulotne			
20	Druki ulotne. Zaproszenie, papiery wartościowe – obligacje, formularz zgłoszeniowy	1933 1935 1938 b.d.	druk luźne j. polski j. niemiecki	AW III/666.3 AW III/666.13 AW III/666.14 AW III/666.17

